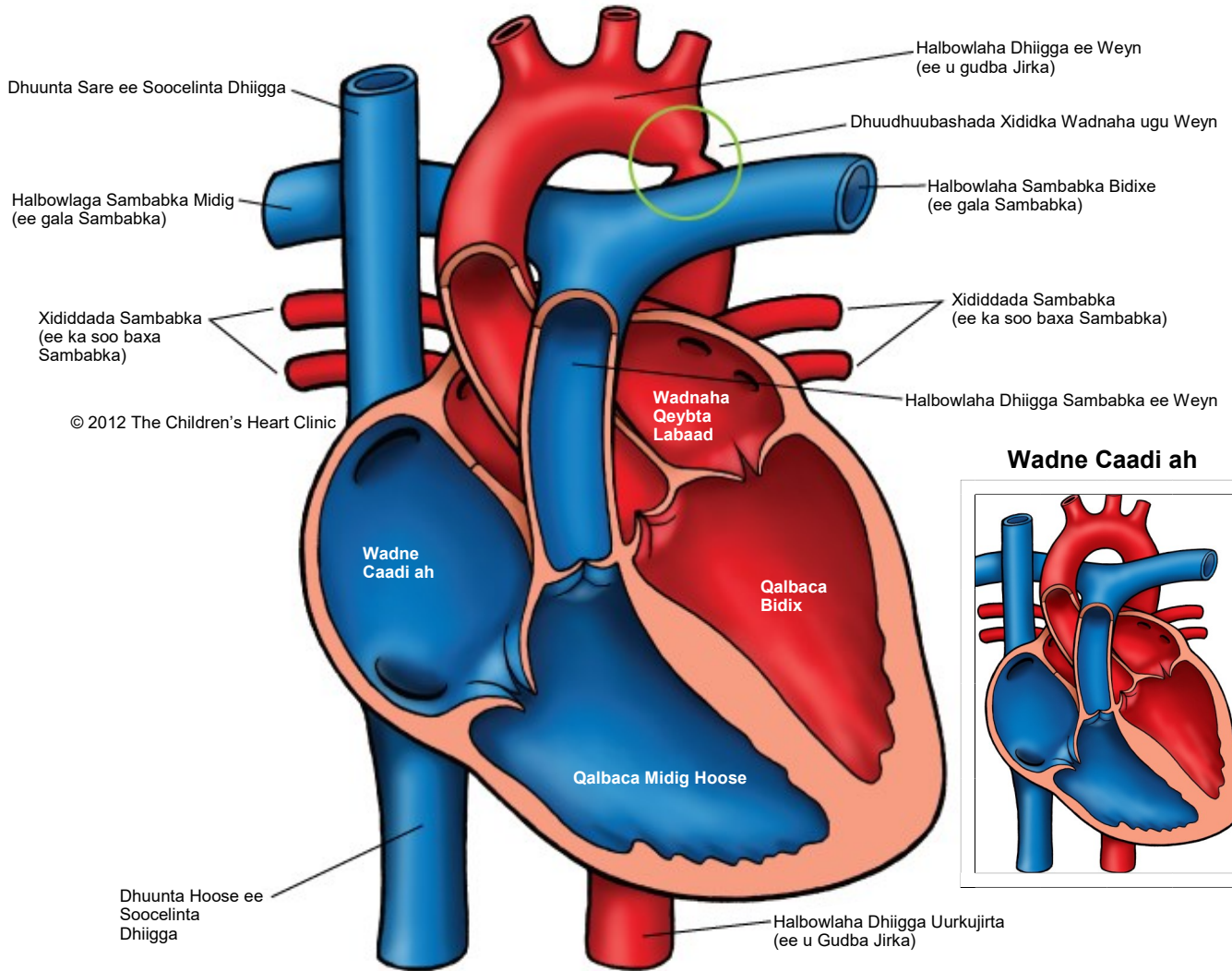
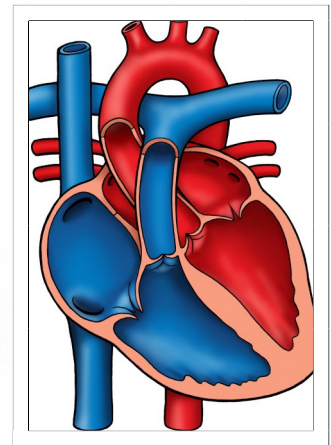

Coarctation of the Aorta

Dhuudhuubashada Xididka Wadnaha ugu Weyn

Wadne Caadi ah

Ogeysiis:

The Children's Heart Clinic 2530 Chicago Avenue S, Ste 500, Minneapolis, MN 55404
612-813-8800 * Toll Free: 1-800-938-0301 * Fax: 612-813-8825
Children's Hospital of Minnesota, 2525 Chicago Avenue S, Minneapolis, MN 55404

Dhuudhuubashada Xididka Wadnaha ugu Weyn Coarctation of the Aorta (CoA)

Coarctation of the Aorta (Dhuudhuubashada Xididka Wadnaha ugu Weyn ama CoA) waa dhuubasho ku dhacda halbowlaha weyn. Dhuubashadu waxay noqon kartaa kala-qeybiye ama qeyb-dheer oo ku kala duwan xaalka daran. CoA waa 8 ilaa 10% cilladaha wadnaha ee lagu dhasho oo waxay la xiriirtaa dhaawacyada kale ee wadnaha sida halbowlaha saqiira, cillad aan caadi ahayn oo ah daboolka halbowlaha, ventricular septal defects (cilladaha duleelka qalbaca ama VSD), iyo daboolka xumaada ee dhiigga. CoA waxay ku dhacdaa inta badan laboodka marka loo eego dheddigoodka (qiyaastii 2:1). 30% ilmaha qaba xanuunka Turner waxay qabaan CoA.

Dhallaanka *calaamadaha* leh, halbowlaha weyn ee soo degaya ayaa keenaa qulqulka dhiigga midig ilaa bidix ee xididka inta lagu jiro noloshu ilmaha uurka ku jira iyo dhalashadooda. Dhallaanka calaamadaha leh waxay inta badan leeyihiin cillado ah wadnaha oo aan caadi ahayn. Markuu xididku ku xirmo saacado ilaa maalmo ka dib dhalashada, dhiigga jirka ayaa ah dhibaato. Dhallaanka *aan calaamadaha lahayn* iyo kuwa qaba CoA, halbowlaha soo degaya ayaa hela dhiig caadi ah oo ah qulqulka dhiigga ka soo baxaya dhuunta halbowlaha iyo xididka ilmaha. Xanuun kale oo ah wadnaha badan ma jiro (marka laga reebo daboolka dhiigga celiya). Qulqulka dhiigga oo ku filan ayaa ka jiri kara halbowlaha qeybtiisa soke iyo qeybtiisa fog.

Wiisiteynta/Calaamadaha Jirka:

- *Dhallaanka leh calaamadaha:*
 - Quudinta ayaa ka xumaata, ma cayilaan, neefgurid degdeg ah (neefsasho boobsiis ah), ama calaamadaha naxdin leh (maqaar-caddaad, kaadida oo yaraata, aaysiidh caloosha ah, garaaca halbowlaha oo daciif ah) ayaa la arkaa 6da toddobaad ee ugu horreysa noloshu ilmaha sida xidid xirma inta ilmuhu uurka ku jiro iyo qulqulka dhiigga jirka oo noqda dhibaato.
 - Bootin qeylo wadata ayaa la maqlaa. Guux dhiigga kore ee laga maqlay agagaarka wadnaha ayaa jiri kara inuu jiro, balse waa 50% ilmaha aan guux qabin.
- *Dhallaanka iyo carruurta waa calaamad la'aan:*
 - Garaaca xididdada waaweyn addimada hoose ayaa ah daciif ama la waayaa.
 - Koriinka iyo koboca maskaxu waa caadi.
 - Dhiigkarka lugaha ayaa la mid ah ama ka hooseeya dhiigkarka gacmaha.
 - Dhiigkarka cududda ayaa caadi ahaan kor u kaca (dhiigkar).
 - Hawsha dhiigga kore ayaa ka jiri kara xabadka dushiisa. Guuxa ka soo baxa dhiigga kore ayaa laga maqlaa agagaarka xabadka midig ee kore iyo bidix ee bartamaha xabadka oo wuxuu u gudbaa jirka hoose.

Cilladsheegid:

- Raajo Xabadka: Markaysan calaamado lahayndhallaanka, in ay hayso wadne-weynaad (wadnaha oo weynaada) iyo barar ah sambabka ayaa badanaa lagu arkaa. Markaysan calaamado lahayn dhallaanka iyo carruurta, cabbirka madaxooda waa caadi. Balaarasho ah halbowlaha weyn oo kor u baxa ayaa la arki karaa.
- EKG: Right ventricular hypertrophy (unugweynaadka qalbaca midig ama RVH) ama right bundle branch block (xannibaad ah xirmo midig ama RBBB) oo ku jirta dhallaanka cusub. Carruurta waaweyn waxaa lagu arkaa left ventricular hypertrophy (unugweynaadka qalbaca bidix ama LVH).
- Uultarasawanka wadnaha: Cilladsheegid.

Maareynta/Daaweynta Caafimaadka:

- La-socosho ah dhakhtarka wadnaha oo abaddan ah ayaa khasab ah, qalliin marka la sameeyo.

Calaamadaha:

- Daawada xinjirowga waa in loo bilaabo sida ugu dhakhsaha badan si ay uusan xididku u xirmin.
- Qaliinka dhallaanka yar waa la isku hubaa (fiiri Qalliinka Dhuubashada Xididka).

Calaamad-la'aan:

- Maareynta/la-socoshada dhiigkarka
- Buufinta xididka, gelinta qalabka, ama qaliinka (eeg Qalliinka Dhuubashada Xididka).
- Antibiyootigga bakteeriyada ilkaha

Dhuudhuubashada Xididka Wadnaha ugu Weyn
Coarctation of the Aorta (CoA)

Natijjooyinka Mustaqbalka-Fog:

- Heerka dhimashada <5%
- Haraaga xannibaadda ama dibu-daadshada waxay ku dhici kartaa ilaa 30% ilmaha ka dib marka loo buufiyo xididdada ama qalliinka hagaajinta ah. Heerka soo noqoshada waxay ku yar tahay qalliinka marka loo eego in xididka la buufiyo.
- Antibiyootigga bakteeriyada ilkaha waa in la siiyo ilmaha soo maraya qalliinka cillad waalwalaha wadnaha haraaga dhuubashada xididka.
- Dhiigkar (cadaadiska dhiigga oo badan) ayaa jiraya qalliinka ka dib, oo daawo ayaa loo qorayaa.
- Noloshu caadi ayey noqoneysaa haddii uusan jirin cillad kale oo ah wadnaha ama xanuun kale.